

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 214/03-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2004 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Klučku prerokoval sťažnosť J. T., bytom S. J., zastúpeného advokátkou JUDr. G. Z., B., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 55/00 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo J. T. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 55/00 porušené **n e b o l o .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 15. októbra 2003 doručené podanie J. T. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom S. J., zastúpeného advokátkou JUDr. G. Z., B., označené ako „Sťažnosť proti porušovaniu základných práv podľa čl. 48

ods. 2 Ústavy SR“. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta zbytočné prietahy v konaní o určenie vlastníckeho práva vedenom na Okresnom súde Pezinok (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 C 55/00.

Sťažovateľ podal žalobu 7. februára 2000, pričom sa vo svojej sťažnosti vyjadril ku skutkovému stavu, ktorý predchádzal podaniu sťažnosti:

„Pani S. T., matka sťažovateľa nadobudla v celosti predmetné, sporné nehnuteľnosti, špecifikované vo viacerých podaniach na súdy SR a bývalej ČSSR, darovaním 1/2-ice od svojho otca a druhú 1/2-icu dohodu dedičov po smrti otca podľa jeho vôle a spôsobu rozdelenia rodinného majetku medzi deti.

Napriek týmto skutočnostiam si pani F. O., sestra pani F. T. (pozn. správne S. T.) nárokovala po úmrtí matky rozdelenie „tretej polovice“ predmetných nehnuteľností a vykonávala zásahy do nehnuteľností.

Krajský súd v Bratislave nerešpektujúc právny názor Najvyššieho súdu SR č. k. 1 Cz 214/81 v otázke nadobudnutia vlastníckych práv pani S. T., rozhodol v roku 1984, č. k. 12 Co 222/85-240 o zrušení tzv. podielového spoluvlastníctva a o rozdelení predmetných nehnuteľností a prikázaní časti predmetných nehnuteľností (zodpovedajúcich polovici „tretej polovice“) pani F. O., s čím sa pani S. T. nikdy nezmierila. ...

Pani S. T. sa domáhala stále svojho vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam ako celku, žiaľ neúčinne. Po jej smrti vstúpil do jej zákonných práv syn, J. T., sťažovateľ. V snahe poukázať na nedôslednosť a nevykonateľnosť rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 12 Co 222/85-240, podal žalobu o vydanie nehnuteľnosti podľa tohto rozsudku na Okresnom súde v Pezinku sp. zn. 5 C 55/00.

Po vykonaní znaleckého dokazovania súdom určeným znalcom a na základe jeho zistení, rozšíril sťažovateľ J. T. žalobný petit o určenie vlastníckeho práva a upresnil žalobný petit o ochranu vlastníckeho práva.

Spory o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam sa vedú od roku 1976. Po smrti matky vyvíja sťažovateľ maximálne úsilie, aby sa rozpory v rodine skončili a preto sa dožaduje plynulého pokračovania a riešenia tohto sporu.

Časová postupnosť úkonov súdu a účastníkov v označenej veci:

- dňa 7. 2. 2000 podaná žaloba
- dňa 7. 6. 2000 žiadosť o určenie termínu vo veci

- *dňa 14. 7. 2000 výzva súdu ku špecifikácii, či nejde o vecné bremeno*
- *dňa 17. 8. 2000 list zo súdu ohľadne upresnenia žalobného petitu*
- *dňa 22. 2. 2001 výzva súdu na doplatenie poplatku*
- *dňa 7. 6. 2001 súd vyexpedoval termín na 10. 7. 2001*
- *Dňa 10. 7. 2001 bolo pojednávanie odročené na 18. 10. 2001 bez konania v merite veci*
- *Dňa 18. 10. 2001 bolo pojednávanie vo veci samej – po roku a pol od podania žaloby*
- *Dňa 26. 10. 2001 sa uskutočnila ohliadka na mieste samom*
- *Dňa 23. 11. 2001 výzva súdu na upresnenie skutkového stavu oproti rozsudku 12 Co 322/85-340*
- *Dňa 25. 6. 2002 prvá sťažnosť na prieťahy v konaní*
- *Dňa 1. 7. 2002 odpoveď na sťažnosť, kde Okresný súd v Pezinku kvalifikoval sťažnosť ako čiastočne dôvodnú a to za prieťah od februára 2002 (?)*
- *Dňa 5. 9. 2002 uznesenie súdu o ustanovení znalca*
- *Dňa 9. 10. 2002 spis zaslaný znalcovi*
- *Dňa 17. 1. 2003 doručený opravený a skompletizovaný znalecký posudok*
- *Dňa 22. 1. 2003 súd zaslal znalecké posudky JUDr. Mikulcovi, právnemu zástupcovi odporcov*
- *Dňa 17. 2. 2003 rozšírenie okruhu účastníkov na strane sťažovateľa, rozšírenie a upresnenie žalobného petitu upravili žalobný petit ako aj okruh účastníkov*
- *Dňa 9. 4. 2003 doručené uznesenie o znalečnom*
- *Dňa 14. 5. 2003 žiadosť sťažovateľa o konanie vo veci*
- *Dňa 14. 8. 2003 druhá sťažnosť na prieťahy v konaní*
- *Dňa 16. 9. 2003 odpoveď na sťažnosť, kde Okresný súd v Pezinku odôvodňuje vzniknuté prieťahy objektívnymi okolnosťami a ospravedlňuje sa*

Po zhrnutí postupu Okresného súdu v Pezinku sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že v tomto spore dochádza opakovane k prieťahom v konaní, a to

- *od 7. 2. 2000 do 14. 7. 2000,*
- *od 17. 8. 2000 do 22. 2. 2001*
- *od 8. 3. 2001 do 18. 10. 2001*
- *od 22. 1. 2002 do 5. 9. 2002*
- *od 17. 2. 2003 doteraz.*

Je zrejmé, že ide o sústavné prietahy, ktoré vníma sťažovateľ, vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav veľmi rušivo a ovplyvňuje dôveru v slovenské súdnictvo. Ako uviedol sťažovateľ vo svojej sťažnosti na prietahy v konaní, opakovaná nečinnosť súdu v tejto veci je v priekrom rozpore s postupom súdov, keď účastníkovi sa tretí deň úložnej doby pokladá za doručenie zásielky a hrozia mu rôzne reštrikčné opatrenia bez ohľadu na zákonný význam fikcie doručenia, pretože pre jej použitie by mali byť predsa preukázané kogentné skutočnosti na strane adresáta. Sťažovateľa prekvapuje, že súd si nepovažuje aspoň za morálnu povinnosť reagovať na zdvorilú žiadosť staršieho občana o pokračovanie v konaní. ...Súdne orgány si osobujú oprávnenie nekonať aj niekoľko mesiacov, pričom za úkon sa im má považovať každá čiarka, čo v spise vykonajú.

Z doteraz uvedeného je tiež zrejmé, že sťažovateľ sa sústavne zaujíma o priebeh tohto konania a poveril advokátku JUDr. G. Z. k právnemu zastúpeniu v tomto konaní, aby jeho priebeh bol plynulý a zrozumiteľný. Sťažovateľ sa nedopustil žiadnych skutkov, ktoré by marili alebo zdržovali priebeh konania.

Sťažovateľ sa domáhal pokračovania v konaní zdvorilou formou a podal aj v dňoch 25. 6. 2002 a 14. 8. 2003 sťažnosti predsedovi Okresného súdu ...v Pezinku podľa ust. § 17 ods. 1 v spojení s § 23 zák. č. 80/1992 Zb. (zákon o štátnej správe súdov v znení neskorších predpisov) na prietahy v konaní, obe sťažnosti boli uznané za dôvodné, napriek tomu prietahy ignorujúco pokračujú. “

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie „a po vykonanom dokazovaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR sťažnosti vyhovel a takto rozhodol:

Okresný súd v Pezinku v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 5 C 55/00 porušil základné právo sťažovateľa, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresnému súdu Bratislava III (Pezinok) prikazuje aby vo veci sp. zn. 5 C 55/00 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 75.000,- Sk pre pretrvávajúci stav právnej neistoty a prietahov v konaní.

Porušovateľ základného práva je povinný sťažovateľke zaplatiť náhradu trov tohto konania“.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a pretože nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, rozhodol o jej prijatí na ďalšie konanie.

Predseda okresného súdu vo svojom stanovisku k sťažnosti uviedol:

„Hodnotenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov ponechávam na rozhodnutie ústavného súdu.

Svoje vyjadrenie ohľadne prietáhov v konaní na sťažnosti J. T. som uviedol vo svojich odpovediach zo dňa 01. 07. 2002 Spr. 2055/2002 a zo dňa 16. 09. 2003 Spr. 2043/03.

...V danej veci poukazujem najmä na zložitosť veci, ktorá je dokumentovaná predchádzajúcimi súdnymi konaniami, ktoré s vecou súvisia a ktoré sú pripojené ku konaniu.

V danom prípade bolo potrebné naštudovať všetky tieto spisy vrátane znaleckých posudkov. Zložitosť veci vyplýva i z nariadeného znaleckého dokazovania.

Poukazujem zároveň i na konanie navrhovateľov, keď podali neúplný návrh a boli opätovne vyzývaní na odstránenie jeho väd a tieto prakticky od podania návrhu neodstránili, ale až dňa 17. 02. 2003 zmenili návrh, o čom súd rozhodol uznesením z 02. 09. 2003.“

Z priloženého stanoviska zákonnej sudkyne z 25. novembra 2003 vyplynuli tieto skutočnosti:

„V právnej veci sťažovateľa bol podaný návrh na začatie konania o vydanie a vypratanie nehnuteľnosti (ochranu vlastníckeho práva) účastníkov J. T., zastúpeného JUDr. G. Z., advokátkou, proti 1/ Ing. V. O., 2/ M. O., 3/ M. O. dňa 07. 02. 2000, vedený pod sp. zn. 5 C 55/00.

Zákonným sudcom v predmetnej veci som sa stala:

- dňom 01. 07. 2000 rozhodnutím KS v Bratislave Spr. 119/2000- pers. zo dňa 16. 06. 2000 o dočasnom pridelení na výkon sudcovskej činnosti na OS Pezinok,
- nadväzne dňom 01. 01. 2001 preložením s mojím súhlasom podľa § 40 ods. 2 zák. č. 335/1991 Zb. v znení neskorších predpisov rozhodnutím ministra spravodlivosti SR, čo mi bolo oznámené listom zo dňa 13. 12. 2000 pod číslom 7798/2000-410.

Po nástupe na výkon sudcovskej činnosti na OS Pezinok mi bola pridelená agenda časti oddelenia 5 C dodatkom č. 3 rozvrhu práce OS Pezinok pre rok 2000.

Po oboznámení sa s obsahom spisu som konštatovala, že návrh na ochranu vlastníckeho práva sťažovateľa obsahuje ako vindikačnú žalobu (žalobu na vydanie časti domu postaveného na parcele číslo 124/4, zastavaná plocha o výmere 180 m², na LV číslo neuvedené, katastrálne územie Štefanová, na vypratanie „všetkého“, čo sa na parcele číslo 124/6 – zastavaná plocha, spoločný dvor, vedenej na LV číslo 521, katastrálne územie Štefanová, nachádza a bráni žalobcovi vo vstupe peši a motorovými vozidlami cez túto parcelu na jeho výlučné vlastníctvo susediacu parcelu číslo 124/3 – zastavaná plocha, dvor o výmere 81 m² zapísanej na LV číslo 186 katastrálne územie Štefanová a to odstránením konkrétne v písomnom návrhu uvedených hnutelných vecí, vodovodného príslušenstva...), tak aj žalobu negatívnu (o uloženie povinnosti zdržať sa zásahov do výkonu vlastníckeho práva, resp. o uloženie povinnosti umožniť žalobcovi vstup cez železnú bránu od ulice na podielové spoluvlastníctvo účastníkov parcelu číslo 124/6 – zastavaná plocha, spoločný dvor vedenú na LV číslo 521 katastrálne územie Štefanová, o uloženie povinnosti odovzdať žalobcovi kľúče od tejto brány, o uloženie povinnosti dať do pôvodného stavu priečku v obytnej miestnosti č. 3 ..., a o uloženie povinnosti umožniť žalobcovi vstup na povalu domu súpisné číslo 51 na parcele číslo 124/4, zapísaného na LV číslo 186, katastrálne územie Štefanová.

... V predmetnej veci som realizovala nasledovné úkony, ktoré mali smerovať k príprave veci na jej prejednanie a rozhodnutie:

- 14. 07. 2000:
- pokyn na pripojenie spisu bývalého OS Bratislava – vidiek 8 C 186/92
- pokyn na výzvu sťažovateľovi na oznámenie ceny predmetu sporu, za účelom spoplatnenia návrhu v celom rozsahu, na upresnenie neúplného a neurčitého petitu návrhu čo do konkrétnej časti domu, ktorej vydania sa domáha, ako aj vo zvyšku návrhu.
- 28. 07. 2000:

- *sťažovateľ súdu oznámil, že nejde o určovaciu žalobu, nakoľko vo veci určenia vlastníckych práv účastníkov, resp. ich právnych predchodcov už Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 27. 10. 1986 pod č. k.: 12 Co 222/85-340 rozhodol a teda nie je potrebné oznamovať cenu nehnuteľností, s tým, že rešpektuje existujúce podielové spoluvlastníctvo účastníkov.*
- *17. 08. 2000:*
- *pokyn k opätovnej výzve vo vzťahu k petitu návrhu a oznamovacej povinnosti podľa § 7 ods. 3, zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov a položky č. 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov,*
- *22. 09. 2000:*
- *pokyn na reklamáciu doručenia zásielky súdu zo dňa 17. 08. 2000 sťažovateľovi.*
- *28. 09. 2000:*
- *opätovné doručenie nevyzdvihnutej zásielky zo dňa 17. 08. 2000.*
- *08. 11. 2000:*
- *pokyn na lehotu 20 dní, nakoľko sťažovateľ na výzvu súdu, ktorú prevzal 03. 10. 2000 nereagoval.*
- *22. 12. 2000:*
- *po preštudovaní spisu 13. 11. 2000 sťažovateľ písomne zopakoval tvrdenie, že vlastníctvo navrhovateľa je dané rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z roku 1986, ako je uvedené vyššie, pričom svojím návrhom sa domáha ochrany svojho vlastníckeho práva, ktoré mu bolo odňaté konaním odporcov v 1/ -3/ rade zásahom do jednej miestnosti obytnej číslo 3, ktorú užíva a v tomto smere uviedol, že upresnenie žalobného petitu by mohlo nastať až vykonaním obhliadky na mieste samom za účasti súdneho znalca.*
- *22. 02. 2001:*
- *pokyn na dovyrúbenie súdneho poplatku.*
- *01. 03. 2001:*
- *realizácia úpravy spisovou kanceláriou.*
- *08. 03. 2001:*
- *úhrada doplatku súdneho poplatku.*
- *03. 05. 2001:*

- *nariadenie pojednávania na termín 10. 07. 2001 s pokynom predvolať účastníkov, odporcom doručiť návrh na vyjadrenie.*
- *10. 07. 2001:*
- *pojednávanie na OS Pezinok, ktoré bolo na návrh právnej zástupkyne sťažovateľa z dôvodu časového posunu otvorenia pojednávania a osobnej neúčasti odporcov, pričom všetci mali doručenie predvolania vykázané podľa § 47 ods. 1 a § 47 ods. 2 odročené na termín 18. 10. 2001.*
- *18. 10. 2001:*
- *pojednávanie na OS Pezinok vo veci samej. V rámci prednesu návrhu časť petitu návrhu nešpecifikovaná s návrhom sťažovateľa po obhliadke nehnuteľnosti nariadiť znalecké dokazovanie z odboru geodézie na zameranie nehnuteľnosti v rozsahu reálnych vlastníckych podielov účastníkov, s tým, že následne bude vada petitu návrhu odstránená.*
- *26. 10. 2001:*
- *obhliadka dotknutých nehnuteľností v obci Štefanová,*
- *pokyn vyhotoviť prepis zápisnice z obhliadky a jej opisy zaslať právnym zástupcom účastníkov,*
- *pokyn po vyhotovení fotodokumentácie z obhliadky spis predložiť,*
- *pokyn na pripojenie spisu bývalého OS Bratislava – vidiek 8 C 141/76.*
- *23. 11. 2001:*
- *pokyn na žurnalizáciu fotodokumentácie z obhliadky dotknutých nehnuteľností*
- *pokyn opisy vyjadrení odporcov došlé na OS Pezinok 12. 11. 2001 doručiť sťažovateľovi*
- *pokyn, vzhľadom na spochybnenie právoplatného rozsudku Krajského súdu v Bratislave z roku 1986 na pojednávaní dňa 18. 10. 2001, na výzvu sťažovateľovi konkrétnym a z hľadiska vykonateľnosti určitým a nezameniteľným spôsobom špecifikovať petit návrhu, čo do jednotlivých uplatnených nárokov a uvedenie v akom rozsahu a v čom konkrétne sa právoplatné rozhodnutie KS v Bratislave realizovalo v praxi, či bolo vedené konanie o výkon tohto rozhodnutia a pod akou sp. zn., v čom konkrétne nebolo realizované a aké zmeny nastali od právoplatnosti tohto rozhodnutia.*
- *10. 12. 2001:*
- *bola výzva súdu z 23. 11. 2001 doručená sťažovateľovi cestou právnej zástupkyne*
- *27. 12. 2001:*

- *sťažovateľ cestou právnej zástupkyne požiadal o predĺženie poskytnutej lehoty do 20. 01. 2002.*
- *04. 02. 2002:*
- *pokyn na zopakovanie výzvy súdu zo dňa 23. 11. 2001 s upozornením, aby túto výzvu považoval za poslednú pred zastavením konania o neúplnom návrhu v doposiaľ nešpecifikovanej časti petitu návrhu.*
- *11. 02. 2002:*
- *sťažovateľ doručil súdu rozsiahle stanovisko k vyjadreniam odporcov, z ktorého nebolo možné vyvodiť zrozumiteľný petit návrhu.*
- *22. 01. 2002:*
- *podanie sťažovateľa reagujúceho na výzvu súdu zo dňa 23. 11. 2001, ktoré bolo spisovou kanceláriou zažurnalizované do spisu dodatočne po dôjdení stanoviska dňa 11. 02. 2002. V tomto podaní sťažovateľ zotrval na návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, požiadavku súdu označil za predčasnú a neuskutočniteľnú, z dôvodu, že výrok Krajského súdu v Bratislave č. k.: 12 Co 222/85-340 je podľa jeho presvedčenia práve tým neurčitým výrokom čo do reálnej del'by stavby domu súp. č. 51 a je teda nevykonateľným.*

V dobe od 26. 06. 2002 do 04. 07. 2002 bol spis v tejto právnej veci pripojený k sťažnosti sťažovateľa, vedenej na OS Pezinok pod číslom Spr. 2055/02.

V dobe od 8. do 23. 7., od 26. do 31. 8. a od 17. 12. do 31. 12. 2002 som čerpala riadnu dovolenku.

- *05. 09. 2002:*
- *nariadenie znaleckého dokazovania z odboru geodézie a kartografie, odvetvia geodézie.*
- *08. 10. 2002:*
- *pokyn expedovať spisový materiál ustanovenému znalcovi.*
- *25. 11. 2002 a 12. 12. 2002:*
- *pokyny na reklamácie doručenia spisu znalcovi na príslušnej pošte, pričom spisová kancelária medzičasom dodatočne založila výsledok reklamácie*
- *17. 12. 2002:*
- *sa vrátil spisový materiál na OS Pezinok vrátane znaleckého posudku č. 05/2002 od ustanoveného znalca, nekompletný a neúplný aj čo do zadanej úlohy (ot. č. 2 a 3)*

- 8. 1. 2003:
- pokyn vrátiť znalcovi vypracovaný znalecký posudok na bezodkladnú opravu (chýbajúce strany, duplicitné strany všetkých výtlačkov)
- 17. 1. 2003:
- bol súdu doručený po formálnej stránke opravený avšak naďalej neúplný znalecký posudok s upozornením znalca na potrebu vysokých finančných nákladov ak by bolo trvané aj na zodpovedaní otázok 2 a 3 vyžadujúcich náročné kartografické merania v teréne
- 22. 1. 2003:
- pokyn na expedíciu znaleckých posudkov každému z účastníkov ... a s výzvou sťažovateľovi či trvá na vykonaní zložitých meračských prác vyžadujúcich vysoké náklady s poučením, že v prípade nečinnosti bude nasledovať výzva v zmysle § 43 OSP v znení účinnom do 1. 9. 2003
- 10. 2. 2003:
- žiadosť sťažovateľa o predĺženie lehoty o 14 dní,
- 17. 2. 2003:
- písomné podanie sťažovateľa obsahujúce procesný návrh na zmenu žalobného petitu na žalobu určovaciu a o vypratanie nehnuteľnosti a procesný návrh na pripustenie pristúpenia ďalšieho účastníka na strane sťažovateľa - navrhovateľa
- 10. 3. 2003
- písomné oznámenie sťažovateľa o úmrtí navrhovanej na pristúpenie ďalšej účastníčky do konania a nahlásenie jej dedičov
- 2. 4. 2003
- vypracovanie uznesenia o priznaní znaleckej odmeny ustanovenému znalcovi potom, čo odpadla potreba dopracovať znalecký posudok.
V dobe od 6. 5. 2003 do 10. 6. 2003 som bola práceneschopná.
V dobe od 28. do 31. 7. a od 18. do 31. 8. 2003 som čerpala riadnu dovolenku.
- 2. 9. 2003
- po preštudovaní spisového materiálu 5 C 55/00 znaleckého posudku č. 05/2002 v počte strán 382, pripojeného spisu bývalého OS Bratislava - vidiek sp. zn. 8 C 141/76, obsahujúceho 11 meritórnych rozhodnutí súdov všetkých stupňov a 5 znaleckých posudkov... a po preverení okruhu po navrhovanej na pristúpenie

účastníčky konania do úvahy prichádzajúcich dedičov bolo vypracované uznesenie o pripustení zmeny návrhu a o pripustení pristúpenia ďalších účastníkov do konania.

Táto úprava bola spisovou kanceláriou OS Pezinok zrealizovaná až dňa 19. 11. 2003 v súvislosti s vyžiadaním spisu orgánu štátnej správy OS Pezinok vo vzťahu k doručenej ústavnej sťažnosti navrhovateľa tunajšiemu súdu na vyjadrenie. (...)“

Sťažovateľ v odpovedi na výzvu doručení ústavnému súdu 12. novembra 2003 uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní a súhlasí s upustením od neho, pretože „*považujeme za dostatočné popísanie skutkového stavu v sťažnosti samej*“.

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...)“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zohľadňuje svoju stabilnú judikatúru, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ (II. ÚS 61/98), pričom tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným súdnym rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“ (II. ÚS 26/95). „K vytvoreniu stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

S použitím uvedených kritérií ústavný súd preskúmal konanie pred Okresným súdom Pezinok vo veci sp. zn. 5 C 55/ 00 a dospel k týmto záverom:

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, predmetom konania pred okresným súdom je žaloba o vydanie časti nehnuteľnosti a žaloba o uloženie povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva (petit žaloby zmenený 17. februára 2003 na žalobu určovaciu a žalobu o vypratanie nehnuteľnosti). Žaloby tohto typu tvoria stabilnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto ich nemožno považovať z právneho hľadiska za zložité. Z hľadiska potreby zisťovania faktického stavu sa konanie vedené pod sp. zn. 5 C 55/00 stalo zložitým a časovo náročným v súvislosti so znaleckým dokazovaním a s predchádzajúcimi súdnymi konaniami v predmetnej veci. Na zložitost' veci poukázal aj okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa. Ústavný súd uzavrel, že faktická zložitost' veci mala vplyv na doterajší priebeh konania okresného súdu.

2. Pokiaľ ide o správanie účastníka konania okresného súdu vo veci sp. zn. 5 C 55/00, ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že postup sťažovateľa charakterizuje stále upresňovanie predmetu konania počas celej doby konania (nerešpektoval lehoty v prvej fáze konania, upresňoval petit do novembra 2000, na výzvu okresného súdu na upresnenie petitu žaloby z novembra 2000 odpovedal, že to bude možné až po vykonaní ohliadky za účasti súdneho znalca, požiadal o predĺženie lehoty v období november 2001 - február 2002, podal návrh na pristúpenie ďalšieho účastníka konania, zmenil žalobný petit na žalobu určovaciu a žalobu o vypratanie nehnuteľnosti 17. februára 2003).

Hoci ústavný súd pri hodnotení postupu sťažovateľa zbral do úvahy, že ako účastník súdneho konania nesporne má právo na tie procesné úkony, ktoré v jeho doterajšom priebehu urobil, vzhľadom na ich povahu, intenzitu a dobu uplatňovania konštatoval ich významný dopad na samotný priebeh konania, a tým aj na dobu doterajšieho priebehu konania, v dôsledku čoho jeho dĺžku možno v rozhodujúcej miere pričítať aj na vrub sťažovateľa (II. ÚS 157/02). Je takisto zjavné, že viaceré zmeny predmetu konania uskutočnené na návrh sťažovateľa bránili sústredenému a účinnému postupu okresného súdu pri rozhodovaní vo veci samej.

3. Použitím tretieho kritéria ústavný súd zisťoval, či nedošlo k namietaným zbytočným priet'ahom v konaní vo veci sp. zn. 5 C 55/00 postupom samotného okresného súdu. Ústavný súd zistil, že vec bola doručená okresnému súdu 7. februára 2000. Okresný súd doručil 20. júla 2000 s'ťažovateľovi výzvu na doplnenie a upresnenie podania.

Prvé pojednávajúce vo veci po viacnásobnom upresňovaní petitu žaloby okresný súd nariadil na 10. júl 2001. Keďže sa na pojednávajúce nedostavili žalovaní, okresný súd pojednávajúce odročil na 18. október 2001 s tým, že na účasť odporcov v 1., 2. a 3. rade využije prostriedky Občianskeho súdneho poriadku (predvolanie políciou, hrozba poriadkovej pokuty). Na tomto pojednávajúci boli prednesené zásadné stanoviská účastníkov a pojednávajúce bolo odročené za účelom vykonania ohliadky nehnuteľnosti (26. októbra 2001). Okresný súd po ohliadke a prípravných úkonoch ustanovil znalca uznesením z 5. septembra 2002. Znalec doručil okresnému súdu znalecký posudok (po jeho opravení) 17. januára 2003.

S'ťažovateľ ďalej doručil 17. februára 2003 okresnému súdu podanie, v ktorom rozšíril okruh účastníkov o žalobkyňu v 2. rade, rozšíril žalobný petít o určenie vlastníckeho práva (okresný súd uznesením z 2. septembra 2003 pripustil zmenu návrhu).

Ústavný súd zistil, že okresný súd v označenom konaní v zásade konal plynulo napriek tomu, že v obdobiach od 11. februára 2002 do 5. septembra 2002 a od 2. apríla 2003 do 2. septembra 2003 (spolu viac ako 10 mesiacov) sa v jeho konaní vyskytli obdobia ojedinelej nečinnosti. Túto skutočnosť čiastočne uznal aj predseda okresného súdu vo svojich odpovediach na s'ťažnosti s'ťažovateľa z 25. júna 2002 a zo 14. augusta 2003. Ústavný súd už v podobných prípadoch konštatoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 35/01).

Vychádzajúc z uvedených skutočností a so zreteľom na konkrétne okolnosti daného prípadu, z ktorých je rozhodujúci značný podiel s'ťažovateľa na doterajšej dobe konania v jeho veci, ako aj na viaceré zmeny žaloby, ktoré bránili meritórnemu rozhodnutiu

okresného súdu v rozumnej dobe, ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa upravené v čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 55/00 porušené nebolo.

Vzhľadom na predchádzajúci výrok nemalo už právny význam zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a vzhľadom na výsledok konania ústavný súd nepriznal sťažovateľovi náhradu trov konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2004